

Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szabályzat

Az Országos Tanács 2024. november 23-i ülésén elfogadva

Tartalom

Preambulum – Nyilatkozat a Szövetség gyermekvédelmi tekintetben vett elkötelezettségéről	4
I. A szabályzat célja és helyzete az MCCSZ-ben	4
II. A szabályzat hatálya	5
III. Fogalommeghatározás	6
IV. Ajánlott magatartás- és viselkedésformák, határhelyzetek és tiltott esetek	6
V. Képzési keretek	12
VI. Biztonságos környezet biztosítása (eszközök és helyszínek)	13
VII. Felnőttek helye és szerepe a cserkészletben	13
VIII. Kockázatelemzés szempontjai	14
IX. Bántalmazásra utaló jelek	14
X. A Szövetség gyermekvédelmi rendszerét képező elemek meghatározása	15
XI. Retorziók és kapcsolat az Etikai és Fegyelmi Szabályzattal	15
XII. Titoktartás és adatkezelés szempontjainak meghatározása	15
XIII. A szabályzat ismerteté tétele	16
XIV. A szabályozás figyelemmel kísérésének és aktualizálásának kötelezettsége	16
1. számú melléklet	18
Felnőtt, nem Magyar Cserkészszövetség tagnak szóló nyomtatvány cserkész programon való részvételre	18
2. számú melléklet	19
Bejelentő lap minta	19
3. számú melléklet	20
Titoktartási nyilatkozat minta	20
4. számú melléklet	21
Bántalmazás észlelése, illetve gyanúja esetén követendő eljárás meghatározása	21
5. számú melléklet	25
Eljárási folyamatábra	25
6. számú melléklet	26

Gyermekvédelmi esetkezelő eljárásrend	26
7. számú melléklet	27
Kivonat a Magyar Cserkészszövetség Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szabályzatából a cserkészközösségben tevékenykedő felnőtteknek felelős nevelési munkájának támogatására	27
Szabályzati kivonat a kiskorúakat és „a sebezhető felnőtteket” érintő bántalmazási esetek megelőzésére	27

Jelen szabályzat olyan dokumentum, amely hivatott a szűkszavú szabályozási keretet kitágítva magyarázattal is szolgálni az azt gyakorlatban alkalmazóknak. Ennek nyomán a dokumentum terjedelmesebb, de reményeink szerint az olvasóban felmerülő kérdésekre választ tud adni.

Az Országos Tanács az Alapszabály 41.§ (2) bekezdés b) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva a Magyar Cserkészszövetség (a továbbiakban: MCSSZ) Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Szabályzatát az alábbiakban állapítja meg:

Preambulum – Nyilatkozat a Szövetség gyermekvédelmi tekintetben vett elkötelezettségéről

A cserkészlet eszköztárának kitüntetett eleme a fiatalok közösségbe történő bevonása, személyiségük egészének fejlesztése a közösségi tevékenységek által. Az MCSSZ mint a cserkészmozgalom támogatására szerveződő ifjúságnevelő szervezet figyelmének középpontjában tehát ezen közösségek támogatása áll. Célunk, hogy ezek a közösségek biztonságot és fejlesztő, nevelő közeget nyújtsanak a cserkészek számára. Éppen ezért az MCSSZ elkötelezett abban,

- hogy minden lehetőet megtegyen, hogy a tagjai biztonságos környezetben lehessenek közösségeikben, védve legyenek a pszichikai, fizikai és szexuális visszaéléssel szemben;
- hogy tagjai számára megadja a lehetőséget az önmaguk és mások megvédésére, az ellenállóképességük, rezilienciájuk erősítésére;
- hogy tagjai bátran forduljanak vezetőikhez személyes és társas nehézségeikkel is;
- hogy egy felmerülő bántalmazási esetben minden érintett megkapja a megfelelő segítséget és támogatást;
- hogy a szervezet egésze és tagjai is a gyermekvédelmi jelzőrendszer tudatos és felelősségteljes tagjává váljanak.

Mindezekkel szeretnénk hozzájárulni az egyén és a társadalom egészének a jobbá tételéhez, boldogulásához.

I. A szabályzat célja és helyzete az MCSSZ-ben

1. § A szabályzat célja, hogy

- (1) meghatározza a szabályzat hatályát;
- (2) közös alapra helyezze a gyermekvédelmi fogalomköröket;
- (3) pozitív iránymutatások megfogalmazásával segítséget adjon a megfelelő viselkedési- és magatartásformák kialakításában a vezető és vezetett között;
- (4) elősegítse a kiskorúak és sebezhető felnőttek védelmét;
- (5) segítse a bántalmazási esetek felismerését, segítséget adjon, hogy kihez lehet fordulni, és hogy milyen lépéseket kell tenni ilyen esetben;
- (6) minden programon, táborban és képzésen biztonságban lehessenek a résztvevők;
- (7) a felnőttek megtalálják az építő, támogató és fejlesztő helyüket és szerepüket a Szövetségben.

2. § A szabályzat helyzete:

- (1) Magyarországon a gyermekvédelmi esetekre vonatkozó kereteket az ENSZ 1991-ben ratifikált gyermekjogi egyezménye, az Alaptörvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, (továbbiakban Gyvt.) szabja meg. A Gyvt. 17. § és a törvény alkalmazását segítő Módszertani útmutató szabályozza a kiskorúakat fenyegető veszélyek észlelésekor alkalmazandó „Gyermekvédelmi jelzőrendszer” működését. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja minden egyházi és civil szervezet is (Gyvt. 17. §), így a gyermekvédelmi ügyek jelzése és a saját körben megadható segítségnyújtás törvényi feladat. (Módszertani útmutató 4.1.)¹
- (2) Jelen Szabályzat meghatározza – az etikai követelményeken túlmenően – azokat a gyermekvédelmi szabályokat, amelyek betartása az e szabályzat hatálya alá eső személyek számára kötelezőek, és amelyek be nem tartása, illetőleg megsértése az MCSSZ Etikai és Fegyelmi Szabályzatával összhangban fegyelmi felelősségre vonást von maga után.
- (3) A szabályzat tartalmának megismertetése a prevenció érdekében minden esetben a szervezeti egységet vezető, a vezetői megbízást kiadó, illetve a cserkészprogramot szervező személy feladata.
- (4) Az egyes szervezeti egységek vezetői, különösen a csapatparancsnokok, táborvezetők, programvezetők felelősek a jelen szabályzatban foglaltak betartatásáért és ellenőrzéséért.

II. A szabályzat hatálya

3. § Jelen szabályzat személyi hatálya kiterjed:

- (1) az MCSSZ valamennyi természetes személy tagjára;
- (2) az MCSSZ mozgalmi tevékenységébe (akár alkalomszerűen, akár huzamosabb ideig, a körülményekre figyelemmel lehetőség szerint önkéntes szerződéssel – 1. számú melléklet) bekapcsolódó, szövetségi tagsággal nem rendelkező személyre és az MCSSZ alkalmazásában álló munkatársára, aki a Szabályzatot magára nézve kötelezőnek ismeri el.

4. § Jelen szabályzat területi hatálya kiterjed:

- (1) mindazon eseményekre, melyek az MCSSZ programtervében szerepelnek országos, kerületi vagy csapatszinten;
- (2) mindazon eseményekre, melyek az MCSSZ védnöksége alatt, vagy annak országos, kerületi vagy csapatszintű vezetői által, vagy részvételével szerveztetnek meg;
- (3) mindazon eseményekre, melyeken azok, akikre jelen szabályzat személyi hatálya kiterjed, az MCSSZ-t képviselik, vagy cserkész minőségükben vannak jelen.

¹ Módszertani útmutató – A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan. 23-26.

III. Fogalommeghatározás

5. § Jelen szabályzatban és a kapcsolódó dokumentumokban – külön kitétel hiányában – az alábbiak értendők:

- (1) Kiskorú: A cserkészcsapatok 18 év alatti tagjai és tagjelöltjei, és a cserkészek által szervezett programokon résztvevő 18 év alatti fiatalok, valamint az ún. sebezhető felnőttek (ld. 2).
- (2) Sebezhető felnőtt: Az a 18 év feletti személy, aki funkcionális fizikai vagy mentális korlátai miatt nem képes gondoskodni magáról, így kiemelten sebezhető lelki, fizikai vagy szexuális visszaélés tekintetében.
- (3) Vezető: Azon cserkész, aki 14. életévét betöltötte, és vezetői megbízást kapott a csapatparancsnokától, a szervezeti egység irányítójától, vagy választott tisztségviselő.
- (4) Törvényes képviselő: a szülő, a gyám vagy más törvényes képviselő.

IV. Ajánlott magatartás- és viselkedésformák, határhelyzetek és tiltott esetek

A cserkészekkel, főleg a kiskorúakkal foglalkozó valamennyi vezető, akikre jelen szabályzat hatálya kiterjed – a cserkészek érdekeinek biztosításával, előtérbe helyezésével –, köteles a lenti rendelkezéseket elfogadni és betartani.

A kívánatos és elfogadható kapcsolati és közösségi norma a közösségek sajátja, így az egyéni mellett közösségi felelősség is van azzal kapcsolatban, hogy mi az, amit közösen elfogadhatónak tartunk, és mi az, amit nem.

6. § Hatalmi helyzet, bizalom

A vezető a vezetői helyzetében (nevelési és közösségi helyzet) hatalommal bír, mellyel felelősségteljesen jár el. A vezetői szerep – nem egyszer a szigorúság és következetesség torz értelmezése miatt – felveti a pszichológiai bántalmazás, megalázás kockázatát. Ezért szükséges a tudatos önértékelés, a vezetői közösségen belüli visszajelzés. (→ Tiltott magatartás- és viselkedési formák)

A hatalom mellett nagy bizalmat is kap egy vezető, amely lehetőséget ad arra is, hogy kialakulóban lévő, vagy már fennálló, a gyermeket veszélyeztető problémákat megismerjen. Minden ilyen információval felelősen, nagy körültekintéssel kell bánni, de szükség esetén – a cserkész tudtával – tovább kell adni a megfelelő vezetőnek, Törvényes képviselőnek vagy szakembernek. (→ Jelentéstételi kötelezettség)

7. § Viselkedés

(1) Ajánlott magatartási és viselkedési formák

- a) Nyitottság a vezetőtől a rábízottal szemben, hogy ezáltal lehetőséget adjon, hogy problémájával megkereshesse.
- b) Egyénre szabott, bátorító és építő jellegű visszajelzések adása a cserkész rossz teljesítménye esetén is.

- c) A cserkészek szeretetteljes elfogadása erősségeikkel és hibáikkal együtt.
- d) Visszajelzés elősegítése az egyén és a csoport viselkedésével kapcsolatban egyaránt.
- e) Fegyelmezés, problémakezelés a probléma megértése által, a változtatás lehetőségét vizsgálva. Jóvátétel meghatározása a közösség és az egyén közötti kapcsolat helyreállításának szemléletével.
- f) Bátorítás önmagunk és mások védelmében való kiállásra.
- g) A közösségi létben a reziliencia, azaz a lelki rugalmasság, az egyensúlyba kerülés képességének erősítése.
- h) Online térben való biztonságos mozgás segítése, a megfelelő online kommunikációs kultúra támogatása és fejlesztése. A cserkészek biztonságos online életének segítése.
- i) Partneri kapcsolat fenntartása a kiskorú törvényes képviselőjével, valamint a kiskorú további nevelőivel (pl. tanárok, lelkipásztor, sportvezető).
- j) Együttműködésre épülő kommunikáció a cserkész szüleivel, gondviselőjével a cserkész munkát és a cserkész fejlődését érintő témákban is.
- k) Kényes témákat a törvényes képviselő bevonásával, a tájékoztatásuk mellett érdemes felvetni, hogy szükség esetén otthon is beszélgetni tudjanak a cserkészekkel a kérdésről. A 7. § (2) k) pont alá tartozó témákról a törvényes képviselő tájékoztatása és a beleegyezése kötelező.

(2) Tiltott magatartási és viselkedési formák

- a) Tilos a bántalmazás bármilyen formája, annak eltűrése, támogatása vezető és vezetett között, vezetők között, valamint vezetettek között egyaránt (beleértve a fizikai, érzelmi bántalmazást, szexuális zaklatást; illetve a testi, lelki, szellemi és erkölcsi fejlődés veszélyeztetését).
- b) Tilos a fizikai és/vagy szellemi erőszak bármilyen formájának alkalmazása fegyelmezés vagy megfélemlítés céljából. Tilos fenyegetést, kényszert alkalmazni. Ez alól kivételt képezhetnek az életmentést vagy testi épség védelmét szolgáló rendkívüli helyzetek.²
- c) Tilos a cserkész programokon megalázó helyzetek teremtése vagy a helyzetek megalázó kihasználása.
- d) Tilos a teljesítmény értékeléséhez fűzött gúnyos kommentár, megjegyzés, gesztus, jel.
- e) Tilos az emberi méltóságot sértő, becsmérlő kifejezéseket használni (pl. viselkedés, ruházkodás, testi adottságok, család stb.).

² A szabályok betartatása a szabályok elfogadásával, fejlesztő, nem bántó fegyelmezési eszközökkel, a tekintély bevetésével lehetséges, de kényszer alkalmazásával nem. Ha egy fiatal nem képes a keretek tartására, a vezető a használható módszerei és lehetőségei határához ért, segítséggel sem javul a helyzet, akkor inkább gondolkozzunk el a fiatallal való kapcsolatunk átmeneti vagy végleges megszakításán, minthogy esetlegesen bántalmazó helyzetbe kerüljünk.

- f) Tilos erotikus érzelm bármilyen kimutatása, amely bűncselekményt valósít meg. Különös figyelemmel kell eljárni olyan kapcsolatokról, melyben nagykorú és kiskorú is érintett.
- g) Zaklatásnak, és így tiltott viselkedésnek számít bármilyen túlzott szexuális jellegű figyelem, amely a másikban félelmet és rossz közérzetet kelt. Ide tartozik a nemiségre vonatkozó minden degradáló megjegyzés, tett vagy gesztus.
- h) Tilos olyan filmek, videók vetítése, melyek nem a korosztálynak megfelelőek, alkalmasak az adott korosztály fejlődését nem megfelelő irányba terelni, az adott korosztály számára esetleg nehezen érthetőek vagy zavarólag hatnak.
- i) Tilos a törvényes képviselőt a nevelési folyamatból tudatosan kizárni. Kivételt képez ez alól, ha a törvényes képviselő feltételezett bántalmazó.
- j) Tilos úgy titkot bízni a cserkészekre (csapathagyományt, vezetőképzési szertartást, cserkészbeavatást stb.), hogy azt a törvényes képviselőjének sem mondhatja el.
- k) Tilos kiskorúaknak a törvényes képviselő tudta és beleegyezése nélkül szexuális felvilágosító vagy a szexualitással, nemiséggel foglalkozó, gyászfeldolgozó alkalmat tartani.
- l) Tilos az online bántalmazás bármely formája, mely az információs eszközök alkalmazásával igyekszik másoknak ártani (email, chat vagy sms üzenetekkel, weboldalokon, közösségi oldalakon, blogokon vagy más módon közzétett tartalmakkal, hozzászólásokkal).
- m) Tiltott a „bullying” – fiatalok egymás közötti erőszakja – minden formájának eltűrése, támogatása. Ez történhet ún. csoporterőszak formájában, amikor egy csoport az erejével visszaél egy másik emberrel szemben. Az esemény minden szereplője, a passzív körülállók, látszólag semlegesek is áldozatai lesznek a helyzetnek. Fizikai vagy más megaláztatást egyén, csoport, felnőtt vagy maga a Szövetség is elkövethet.
- n) Tiltott minden „beavatás”, mely értelmetlen feladatoknak, megalázó rítusoknak tesz ki másokat.

8. § Kábítószeres, alkohol, dohánytermékek, tudatmódosító szerek és hasonló élvezeti-fogyasztási cikkek

(1) Ajánlott magatartásformák

- a) 18 éves kor felett közösségi keretben megvalósítható alkoholfogyasztási kultúrát tanító alkalom szervezése.
- b) Alkohol, dohányzás és a droghasználat káros hatásainak megismertetése.
- c) A függőségekkel kapcsolatos önismereti munka támogatása.
- d) A felelősségteljes szórakozás, az egészséges feszültségvezetés közös megismerése.

- e) Lehetőség biztosítása családon belüli esetleges függőségekről való kommunikációra.
- f) Ajánlott, hogy a cserkészprogramon kijelölt dohányzóhelyen egyszerre egy cserkész tartózkodjon.

(2) Tiltott magatartásformák

- a) Tilos felnőttnek kiskorú jelenlétében dohányoznia.
- b) Tilos bármilyen kábítószer, törvényileg tiltott dohánytermék (pl. snüssz, manórúd, csöpirúd és minden ehhez hasonló termék és eszköz) használata vagy birtoklása (nemcsak kiskorúak jelenlétében).
- c) Tilos alkoholt fogyasztani vagy alkohol hatása alatt lenni azon időszak alatt, amikor a vezetőre kiskorúak felügyelete van bízva (akkor is, ha többen vannak a felügyeletre).
- d) Tilos alkohol megtűrése, engedélyezése vagy kínálása kiskorúnak.
- e) Tilos kábítószer megtűrése, engedélyezése vagy kínálása.³

9. § Szexualitás

(1) Ajánlott kontaktus

A megfelelő barátságos kapcsolat kimutatása a nevelői munkánk pozitív része. Számos olyan forma van, amely a kapcsolat erősítésére, a bizalom kifejezésére szolgál: háton vagy vállon veregetés; kézfogás; a kéz, váll érintése; a vállak átölelése; kézen fogva sétálás kisgyerekekkel; kisgyerekekhez lehajolni átölelésre; kezek átfogása ima alatt; kézrátétel a kiskorú fejére; stb.

A vezető legyen tudatában annak, hogy minden fizikai kapcsolatnak – korosztálytól függően – eltérő üzenete lehet. Ennek megállapításához kifejezett figyelemre, a kiskorú ismeretére van szükség. Ebben az esetben a kiskorú érzékenysége kell, hogy mértékadó legyen. Érdemes körültekintőnek lenni a kiskorú ölbe vételénél vagy birkózásnál; bármilyen masszázsnál kiskorúnak vagy kiskorú által. Az arra érdemes esetekben szükséges felhatalmazó kérdést feltenni, és megvárni a választ. (Pl. Átölelhetlek?, Ki akarja megfogni a kezemet?) Minden elhárító gesztust vagy mondatot komolyan kell venni és becsmélés vagy megjegyzés nélkül elfogadni.

Általános elvként javasoljuk, hogy minden tevékenységet (program, tisztálkodás, kirándulás stb.) több vezető jelenlétével valósítsunk meg, így adva nagyobb biztonságot a vezetőknek és a vezetetteknek is.

(2) Szexuális visszaélés tilalma

A cserkészmozgalomban tevékenykedő fiatalok – életkorukból fakadóan – intenzív szexuális fejlődésen esnek át. Kiemelten fontos tehát, hogy a vezetők ezen a téren is pontosan ismerjék a szexualitáshoz kapcsolódó érzékeny határokat.

Az érintésnek nagy hatása van, amit helyesen, de visszaélve is lehet használni. Annak érdekében, hogy a félreérthető helyzeteket elkerüljük, és hogy jó szándékkal

³ Ld. a vonatkozó jogszabályt: 1997. évi CLV. törv. 16/A. § (1)-(3)., forrás: <https://njt.hu/jogszabaly/1997-155-00-00#SZ1@BE2>

se okozunk sérülést a kiskorúaknak, fontos megfogalmazni a közösségben elvárt kereteket.

- a) A kiskorúak elleni szexuális visszaélés minden formája tilos és elfogadhatatlan.
- b) Visszaélés valósul meg akkor, amikor egy felnőtt kihasználja hatalmát és befolyását arra, hogy a kiskorút szexuális kapcsolatba, tevékenységekbe – legyen az verbális vagy fizikai, testi jellegű – kényszerítse, vagy annak passzív résztvevőjévé tegye.
- c) Minden helyzetben a kiskorú érzékenységét kell elsődlegesen figyelembe venni. A cserkésznek tekintettel kell lennie arra, hogy a másik fél számára bizonyos viselkedések vagy érzelmi megnyilvánulások – még ha azok csak barátságos gesztusok is – szexuális zaklatásnak érezhetők.
- d) Az érintéssel kapcsolatos tiltott magatartásformák:
 - i) A büntetőjogi előírásoknak megfelelően az alábbi cselekedetek tiltottak a kizárások alá eső korosztályokba tartozó személyek között⁴ – ideértve különösen, de nem kizárólagosan az alábbiakat: megcsókolni; túl hosszán és bensőségesen ölelni; a mellet, a nemi szerveket megérinteni; szerelmi vagy szexuális érzelmeket kimutatni.
 - ii) Felnőtteknek és vezetőnek tilos meztelenül mutatkozni vagy zuhanyozni kiskorúak jelenlétében, valamint különböző neműek sem mutatkozhatnak meztelenül egymás előtt. Tilos meztelen emberről képi felvételt készíteni.
 - iii) Tilos bármilyen erkölcsileg vitatható vagy pornográf elemeket tartalmazó anyag felkínálása, átadása kiskorúnak. Tilos kiskorú számára megengedni vagy arra biztatni, hogy pornográf jellegű felvételt birtokoljon, vagy ilyen elkészítésében részt vegyen.
 - iv) Tilos bármilyen szexuális töltetű játék, valamint szexuális témájú provokatív vagy bántó beszélgetés, viccelődés.
 - v) Mindenki számára tilos 12 évnél fiatalabbal szerelmi, erre hasonlító vagy szexuális kapcsolatot kialakítani, és 18 év feletti személynek tilos 12 és 14 év közötti fiataalkorúval szerelmi, erre hasonlító vagy szexuális viszonyt létesíteni.
- e) Tiltott helyszínek:
 - i) Tilos egyedül találkozni kiskorúval olyan helyeken és körülmények között, amelyek félreértésekre adhatnak okot.
 - ii) Tilos kiskorúval egyedül maradni éjszakára egy szobában vagy sátorban, ezzel kerülve minden olyan szituációt, amely kellemtelen helyzetet idézhet elő a vezető és/vagy a fiatal

⁴ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.), 197. §, 198. §

számára. Tilos együtt feküdni kiskorúval egy ágyban vagy egy hálózsákban.

(3) Szexuális nevelés

- a) Ajánlott a korosztálynak külső segítség (házaspár, szakember) bevonásával a számukra megfelelő szintű nemi felvilágosító alkalmak szervezése a testük működéséről, annak korosztályukban esedékes változásairól, a személyes intimitásukat érintő kérdésekről, egészséges párkapcsolatok kialakításáról és fenntartásáról, a tisztaság megtartásának előnyeiről, példaképekről, pornóról stb. Minden ilyen alkalom előtt a törvényes képviselővel egyeztetni kell, hogy miről lesz szó, ki tartja az alkalmat, és beleegyeznek-e gyermekük részvételébe az alkalmon.
- b) A cserkészek szexuális jellegű kérdéseire legyünk nyitottak, felmérve kompetencia határokat válaszoljunk egyházunk erkölcsi tanításának figyelembevételével. Érdeklődésük határáig formáljuk őket, legyünk érzékenyek arra, hogy érdeklődésük különböző mélységű lehet. Segítsük, hogy a téma ne legyen tabu a közösségben.
- c) Koedukált programjainkon törekedjünk arra, hogy cserkészeink lehetőséget kapjanak a fiú-lány kapcsolat egészséges megélésére, a helyes közeledés megtapasztalására, a helyes intim szféra adására, nőies és lovagias/férfias szerepek kipróbálására.
- d) Tájékozódjunk és – az előző pontok figyelembevételével – kellő érzékenységgel tájékoztassuk cserkészeinket a korosztályukat érő szexuális jellegű kihívásokról, veszélyekről, káros vagy kockázatos társadalmi mintázatokról. Tárjuk fel, osszuk meg, erősítsük meg és támogassuk a jó megküzdési mintákat, erősítendő cserkészeink ellenállóképességét. Adott esetben kérjük szakember támogatását, szempontjait!

(4) Szerelmi kapcsolatok

A cserkészközösségek természetéből fakadóan a programokon, tevékenységek során több korosztály koedukált környezetben találkozik. Ilyenkor természetes, hogy érzelmi kötődések, szerelmi kapcsolatok alakulnak ki a cserkészek között. Ez a korosztálynak megfelelő keretek között üdvözlendő és a cserkészek személyiségfejlődésére pozitív hatással bíró lehet. Azonban fontos kiemelni azt a kockázatot, hogy a különböző korosztályú személyek közötti intim, szerelmi kapcsolat kérdéseket, határhelyzeteket is felvet, mellyel többek között a büntetőjog és a gyermekvédelmi jog is foglalkozik.

- a) A cserkészeknek mindenkor figyelemmel kell lennie a büntetőjog és a gyermekvédelmi jog által a szerelmi, ill. szexuális kapcsolatokra megfogalmazott korosztályi határookra.
- b) Partneri kapcsolatot kizárólag konszenzuális módon lehet létesíteni.

- c) Különös körülményt érdemelnek azok a kapcsolatok, amelyekben az egyik fél vezetői, a másik fél vezetetti helyzetben van.
- d) A kapcsolatban lévő felek legyenek tekintettel a közösség egészére, kapcsolatukkal ne terheljék a cserkészközösséget vagy annak tagjait.
- e) A visszautasított udvarlás vagy szakítás előfordul, hogy zaklatásba, bullyingba torkollik. Ezekre a helyzetekre a vezetők kiemelt figyelmet kell, hogy fordítsanak.

V. Képzési keretek

Azért, hogy a cserkészvezetők gyermekvédelmi témában megfelelő ismeretekkel rendelkezessenek, az MCSSZ többszintű képzési rendszert működtet. A képzési rendszer fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatos felelőségek az alábbiak szerint oszlanak meg az MCSSZ szervezeti szintjei között.

10. § Az MCSSZ országos szintű szervezeti egységeinek felelőssége:

- (1) képzési anyagok összegyűjtése, fejlesztése, megosztása;
- (2) releváns szakemberek összegyűjtése, szakmai támogatás szervezése, kapcsolat kiépítése a szakemberek felé;
- (3) kapcsolatépítés és tudásmegosztás szakmai szervezetekkel és más ifjúságnevelő szervezetekkel;
- (4) a gyermekvédelmi téma társadalmi és tudományos helyzetének, aktualitásainak nyomon követése;
- (5) új kockázatok feltárása és azok kezelésére irányuló kezdeményezések indítása.

11. § Az MCSSZ által szervezett vezetőképzések feladatai:

- (1) A korosztálynak megfelelő mértékben megismertetik a képzés résztvevőit a gyermekvédelem témakörével és annak szerepével a cserkészközösségekben;
- (2) A korosztálynak megfelelő mértékben megismertetik jelen szabályzat tartalmát;
- (3) Valamint felkészítik a résztvevőket önmaguk és a kiskorúak védelmére;
- (4) Tisztázza a kinevezéshez és megbízáshoz tartozó gyermekvédelmi felelőségeket.

12. § Cserkészcsapatok felelőssége:

- (1) Az Alapszabályban meghatározott gyermekvédelmi szempontú felelősségének eleget tenni.⁵
- (2) A gyermekvédelem alapismereteinek átadása a csapat tagjainak az életkornak megfelelő szinten, támaszkodva az MCSSZ által összegyűjtött, a gyermekvédelmi felületen (peldaul.hu) megtalálható segédanyagokra.
- (3) Az MCSSZ gyermekvédelmi folyamatainak kulcselemeit megismerteti a törvényes képviselővel és a nevelési partnerekkel (iskola, egyházközség stb.).

⁵ ASZ 25. § (2)-(3)

VI. Biztonságos környezet biztosítása (eszközök és helyszínek)

13. § Minden vezetőnek feladata és felelőssége a rá vonatkozó szabályok betartása és betartatása. Különösen vonatkozik ez a szervezeti egységek vezetőire, így csapatparancsnokokra, képzésvezetőkre, szakági vezetőkre stb.⁶
14. § A törvényes képviselőt és a cserkészeket egyaránt tájékoztatni kell a program számukra fontos részeiről (időpontok, helyszín, ellátás, szükséges felszerelés).
15. § Biztosítani kell a megfelelő felügyeletet a programokon. Megfelelő számú, lehetőleg a kiskorúak által is ismert vezetővel. Ha a program úgy kívánja meg, hogy kiskorúak többen együtt, vagy egyedül kell, hogy útnak induljanak, akkor biztonságot jelentő távolságon belül lennie kell felnőtteknek. A felelős vezetőnek tudnia kell a rábízottak fizikai fogylétéről – ehhez biztosítania kell, hogy elérhető legyen.
16. § Ellenőrizni kell, hogy a kiválasztott helyszín, jármű és szállás biztonságos.
17. § Használat előtt meg kell bizonyosodni róla, hogy a kiválasztott eszközök biztonságosak (szerszámok, programkellékek stb.)
18. § Hosszabb vagy magasabb kockázatú túránál (pl. magashegyi túra, külföldi út, őrsi síelés) minden résztvevőnek rendelkeznie kell érvényes baleset és egészségbiztosítással.
19. § A programhoz kapcsolódó kockázatok korosztályok szerint változnak. A program előkészítése során, a résztvevők érettségének függvényében kell mérlegelni a biztonságos közeg megteremtéséhez szükséges lépéseket.

VII. Felnőttek helye és szerepe a cserkészletben

A cserkészmunka rendkívül fontos támogató eleme az ösztönző felnőtt jelenlét:

„A cserkészmódszer megvalósításához, és a kitűzött nevelési célok eléréséhez szükség van olyan felnőttek ösztönző jelenlétére, akik tisztában vannak a korosztályi sajátosságokkal, és felelősséget vállalnak a fiatalok biztonságáért és tanulásáért. Utóbbi kulcsa a felnőttek partneri jelenléte, támogatása és az alapelvek szerinti példamutatása. A fiatalok és felnőttek közötti partnerség a kölcsönös bizalmon és egymás tiszteletén alapul. Ugyanakkor a partnerség más formában fejeződik ki az egyes korosztályoktól függően. [...] (GPS, 2020).⁷

Célunk, hogy olyan felnőttek legyenek a kiskorúak nevelői és vezetői, akik feddhetetlen előéletűek és mások tapasztalata alapján is alkalmasak erre a feladatra. Ezen cél elérésének támogatására az alábbi szabályokat alkottuk.

20. § A 18 évesnél idősebb, az MCSSZ tagjává válni kívánó személyeknek belépéskor:
- (1) Ki kell töltenie a *Belépési kérvény felnőtt korú személynek* című dokumentumot. (ASZ 3. számú melléklete)
 - (2) Két ajánlást kell benyújtania: egy ismerősét és egy cserkészét (a leendő csapatból vagy alakuló csapat esetén a mentor csapatból). Ennek címe: *Ajánlás felnőtt korú személynek a Magyar Cserkészszövetségbe való belépéshez*. (ASZ 4. számú melléklete)

⁶ ASZ 25. § (3) b), c)

⁷ A Magyar Cserkészszövetség nevelési programjának alapelemei, 2024.03.13.

(3) Be kell mutatnia a tiszta erkölcsi bizonyítványát.

21. § Minden nagykorú tagnak meg kell ismernie a jelen szabályzat tartalmát – különös tekintettel a gyermekvédelmi eset gyanújának bejelentéséhez kapcsolódó részekre –, azt be kell tartania, és mindent el kell követnie annak érdekében, hogy azt mások is betartsák.
22. § A nagykorú tagoknak törekedniük kell arra, hogy a rendelkezésre álló gyermek- és ifjúságvédelmi anyagokat megismerjék, és részt vegyenek ismeretterjesztő, attitűdformáló alkalmakon.
23. § Az SZMSZ 3. § (6) bekezdés szerinti feltételek alapján kérhető nagykorú tagtól erkölcsi bizonyítvány bemutatása.
24. § Az SZMSZ 3. § (2) szerinti lépéseket kell megtenni, ha a nagykorú büntetett előéletűvé válik.
25. § A nagykorú tagok számára is biztosítani kell a hatékony együttműködés érdekében a meghallgatást, a támogatást, a fejlődéshez szükséges gondoskodást.

VIII. Kockázatelemzés szempontjai

26. § Az MCSSZ felelős vezetője a saját hatáskörében figyelmet fordít az egyes programok jellemző kockázatainak a feltárására. A kockázatelemzés kiterjed a program kereteire és körülményeire, a program során a résztvevőket – különösen a kiskorúakat – érő terhelésekre.
27. § Az MCSSZ felelős vezetője a saját hatáskörében gondoskodik a tagjai és az együttműködői megfelelő felkészítéséről, oktatásáról, a számukra történő tanácsadásról.
28. § Az MCSSZ felelős vezetője a saját hatáskörében gondoskodik a kiskorúakat érintő jellemző kockázatok azonosításáról és azok megjelenésének monitorozásáról a cserkészletben. Figyeli a potenciális áldozatokhoz és a potenciális zaklatókhoz kapcsolódó jellemzőket, a kiskorúak egyéb közösségeit érintő kockázatokat (család, iskola, sportegyesület, egyházközség stb.), a kiskorú korosztályára jellemző kockázatokat. Gondoskodik az esetek feltárásáról és kezeléséről.

IX. Bántalmazásra utaló jelek

Annak érdekében, hogy a bántalmazás minél hamarabb megszakítható legyen, szükséges a bántalmazásra utaló jelek felismerése. Ezek egy személy esetén a következők lehetnek:

- Ismeretlen eredetű sérülések, zúzódások;
- Hirtelen bekövetkező magatartásváltozás (zárkózottá válás, indokolatlan késések, társaival szembeni hirtelen viselkedésváltozás stb.);
- Hirtelen bekövetkező teljesítménycsökkenés;
- A kiskorúak vallomása bántalmazásról;
- A kiskorúak külsejében bekövetkező negatív változás (súlyvesztés, mindennapi megjelenésben történő változás, koszorú ruházat stb.).

A bántalmazás következményeként súlyos eseteket is azonosíthatunk. Ha a gyermek életét veszélyeztető helyzetet érzékel valaki, azonnal jelezni kell a Gyámhivatalnak, a Család- és

gyermekjóléti szolgálatnak vagy a rendőrségnek. Erre utalnak az alábbi jelek:

- Súlyos elhanyagolás: törvényes képviselő gyakori, állandó vagy tartós távolléte; bőr elhanyagolása, sérülése; alulfejlettség; gyakori megbetegedések; fertőzések a rossz higiénés viszonyok miatt; büntetésként étel, ital megvonása.
- Súlyos fizikai bántalmazás: súlyosabb felszíni sérülések, rendszeres égési sebek, ütésnyomok, bevérzések, vágások, törött csont, mély/állandó sebek, belső szervi sérülések.
- Súlyos érzelmi bántalmazás: visszautasítás, állandó elutasítás, bezárás vagy kizárás a lakásból, terrorizálás, súlyos büntetések.
- Szexuális visszaélés: a gyermek fogdosása; nevelővel, gondviselővel történt szexuális kapcsolat bármely formája, vérfertőzés, kiskorú terhessége, erőszak.

X. A Szövetség gyermekvédelmi rendszerét képező elemek meghatározása

A Szövetség gyermekvédelmi rendszerét képző elemeket az SZMSZ határozza meg.

XI. Retorziók és kapcsolat az Etikai és Fegyelmi Szabályzattal

A gyermekvédelmi esetekkel kapcsolatos fegyelmi eljárásrendet az MCSSZ Etikai és Fegyelmi Szabályzata írja le.

XII. Titoktartás és adatkezelés szempontjainak meghatározása

29. § A titoktartás személyi köre:

(1) Általános titoktartási kötelezettség személyi hatálya kiterjed:

- a) az Országos Elnökség tagjaira;
- b) a Gyermekvédelmi Esetkezelő Munkacsoport tagjaira;
- c) a Segélyvonal tagjaira;
- d) a Gyermekvédelmi Szakvezetőre.

(2) Titoktartás vonatkozik még azon cserkészekre, akik egyes esetekkel kapcsolatban információhoz jutottak. Ennek a titoktartási kötelezettségnek a formális tudomásul vételét az első, esettel kapcsolatos jegyzőkönyvhöz kapcsolódóan kell megtennie az érintetteknek. (Titoktartási nyilatkozat minta, 3. számú melléklet)

30. § Titoktartás tartalma:

(1) Titoktartás vonatkozik a jelzésben szereplő adatokra és az eset részleteire. Azokat csak a fent felsoroltak ismerhetik meg, és az érintettek személyét érintő adatok, tények az előre meghatározott körből nem kerülhetnek ki.

31. § Adatkezelés:

(1) Az eljárás során fokozottan figyelemmel kell lenni az érintettek személyhez fűződő jogaira, és arra, hogy az érintett személyek jó híre és magántitokhoz való joga ne sérüljön.

- (2) A folyamat során keletkezett jegyzőkönyveket, iratokat a Szövetség általános irattárától külön kell kezelni, és el kell zárni, hogy ahhoz illetéktelen ne férhessen hozzá.
- (3) Minden egyéb adatkezelési szempontokat az Adatkezelési szabályzat határoz meg.

XIII. A szabályzat ismertté tétele

32. § A szabályzat ismertté tételének kiemelt felelősei:
 - (1) a Gyermekvédelmi Szakvezető;
 - (2) a csapatparancsnokok.
33. § Célunk, hogy minden, a szabályzat hatálya alá eső cserkész és csoport ismerje, terjessze és tiszteletben tartsa a szabályzatot, függetlenül beosztásától vagy szerepétől.

XIV. A szabályozás figyelemmel kísérésének és aktualizálásának kötelezettsége

34. § A szabályzatot a hatályba lépéstől számított első évben folyamatos figyelemmel kíséréssel, valamint az első év után kérdőíves módszerrel, valamint az azzal közvetlen kapcsolatba kerülő személyek megkeresésével kell felülvizsgálni, szükség esetén módosítani. Ez a Gyermekvédelmi Szakvezető feladata.
35. § A szabályzatot a hatályba lépéstől számított legalább öt évente felül kell vizsgálni. Ez a Gyermekvédelmi Szakvezető feladata.
36. § A Gyermekvédelmi Szabályzat előírásainak, az eljárásrendnek, valamint a megvalósuló gyakorlatnak a hatályba lépéstől számított legfeljebb háromévente közös, külső szakmai monitoringja is szükséges. Ennek elvégzéséhez lehetőség szerint a Cserkészmozgalom Világszervezetét (World Organisation of the Scout Movement, WOSM) kell felkérnie az Országos Tanácsnak, hogy biztosítson eseti vagy állandó munkacsoportot a feladat elvégzésére. Amennyiben ez nem kivitelezhető, a Magyar Cserkészszövetségek Fóruma tagszervezetei közül kell felkérnie olyan Szövetséget, mely rendelkezik minőségellenőrzött gyermekvédelmi rendszerrel. Amennyiben erre sincs lehetőség, nem cserkész szakmai szervezet is felkérhető, melynek kiválasztására nagy gondot kell fordítani.

XV. Záró rendelkezések

37. § Jelen Szabályzat bármely rendelkezésének be nem tartása fegyelmi vétségnek számít és eljárást von maga után, amelynek során a Magyar Cserkészszövetség Etikai Bizottsága(i) a szövetség hatályos Gyermekvédelmi Szabályzatának és Etikai és Fegyelmi Szabályzatának rendelkezései szerint jár(nak) el.
38. § Az MCSSZ Gyermekvédelmi esetkezelő eljárásrendje jelen Gyermekvédelmi Szabályzatnak mellékletét képezik, azok rendelkezéseit a fegyelmi eljárásokban is figyelembe kell venni. Ezekon túlmenően a fogalmak és rendelkezések értelmezéséhez ajánlott még a "Gyermekvédelmi ismeretek cserkészeknek" c. szövetségi kiadvány, illetve a FÉSZEK Gyermekvédelmi Munkacsoport vezetői számára összeállított segítő füzeté.

39. § Jelen Szabályzatot annak hatálybalépését követően az MCSSZ megosztja a tulajdonában álló gazdasági társaságokkal azon célból, hogy jelen szabályzat szellemisége azok működésében is maradéktalanul megjelenhessen.
40. § Jelen Szabályzatot a Magyar Cserkészszövetség Országos Tanácsa 2024.11.23./9. sz. határozatával elfogadta, és az az elfogadást követően akkor lép hatályba, amikor a szabályzathoz kapcsolódó Etikai és Fegyelmi Szabályzati pontokban szükséges ASZ módosítást az Országos Küldöttgyűlés elfogadta.

XVI. Mellékletek listája

1. Felnőtt, nem Magyar Cserkészszövetség tagnak szóló nyomtatvány cserkész programon való részvételre
2. Bejelentő lap minta
3. Titoktartási nyilatkozat minta
4. Bántalmazás észlelése, illetve gyanúja esetén követendő eljárás meghatározása
5. Eljárási folyamatábra
6. Gyermekvédelmi esetkezelő eljárásrend
7. Kivonat a Magyar Cserkészszövetség Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szabályzatából a cserkészközösségben tevékenykedő felnőtteknek felelős nevelési munkájának támogatására

Mellékletek

1. számú melléklet

Felnőtt, nem Magyar Cserkészszövetség tagnak szóló nyomtatvány cserkész programon való részvételre

Alulírott, mint a _____ **(a szervezeti egység tölti ki)** által szervezett programra jelentkező felnőtt korú segítő személy büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az alábbi információk a valóságnak megfelelnek.

Semmilyen gyermekkel, fiatalokkal való foglalkozástól nem vagyok eltiltva.

Személyes adatok

Név:

Születési dátum: év hó nap

Lakcím:

Egészségügyi kérdések

Nyilatkozom arról, hogy az alábbi tünetek nem észlelhetőek nálam: Láz / Torokfájás / Hányás / Hasmenés / Bőrkiütés / Sárgaság / Egyéb súlyosabb bőrelváltozás, bőrgennyedés / Váladékozó szembetegség / Gennyes fül- és orrfolyás / Tetű vagy rüh.

Kapcsolat a szervezettel

A Magyar Cserkészszövetség (MCSSZ) céljait és alapelveit megismertem, azokat elfogadom és azok szellemében támogatom a csapat programjainak megvalósítását.

<https://www.cserkesz.hu/magunkrol/bemutakozas>

A Magyar Cserkészszövetség gyermek- és ifjúságvédelmi alapelveit megismertem és elfogadtam, és azok szem előtt tartásával fogok részt venni a programokon.

Adatvédelem

Tudomásul veszem, hogy szervezők fényképet, video- vagy hangfelvételt (együttesen felvételek) készíthetnek a programokon, rendezvényeken, amely felvételeken én is felismerhető lehetek. Tudomásul veszem továbbá, hogy ezen felvételek a szervező csapat, illetve az MCSSZ honlapján, közösségi médiában lévő oldalán vagy kiadványaiban felhasználásra kerülhetnek. A felvételeket az MCSSZ az adatvédelmi tájékoztatójában foglaltaknak megfelelően kezeli.

Tudomásom van arról és elfogadom, hogy a hozzájárulásom az esetleges nyilvánosságra hozatal miatt és az internetes technológia természetéből fakadóan csak annyiban vonható vissza, amennyiben a cserkészcsapat, illetve az MCSSZ az adott felvétel közzététele kapcsán kizárólagosan jogosult rendelkezni, egyébként a korlátozás csak a visszavonás megtételét követő időszakra irányadó. (Pl. ha valaki átveszi a képeinket, akkor nem tudjuk törölni.)

A nyilatkozat kiállításának dátuma:

.....
Aláírás

Alulírott, mint a _____ **(a szervezeti egység tölti ki)** felelős vezetője, elfogadom a fenti kérelmet.

Kelt:

.....
A szervezeti egység vezetőjének aláírása

2. számú melléklet

Bejelentő lap minta

Bejelentő neve	
Elérhetősége	
Csapata	
A csapat levelezési címe	

Az érintett neve	
Születési helye, ideje	
Anyja neve	
Családtagjai	
Állandó lakhelye	
Tényleges tartózkodási helye	

A probléma rövid leírását, a jelzést tevő által a gyermek és családja életében, életkörülményeiben észlelt veszélyeztető okok részletezése, megjelenésének időpontja, időtartama, a felmerülésének gyakorisága.

--

A feltárt veszélyeztető okok megszüntetése érdekében eddig megtett intézkedések, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében esetleges javaslatok.

--

3. számú melléklet

Titoktartási nyilatkozat minta

Alulírott (név) (születési hely és idő; lakóhely:.....; anyja neve:.....), mint a Cserkészcsapat tagja, ezúton nyilatkozom, hogy tudomással bírok arról, hogy a cserkész munkámmal kapcsolatban a tudomásomra jutott gyermekvédelmi eset, amelynek a nyilatkozat mellékletét képezi, az ahhoz kapcsolódó valamennyi információ, adat, tény, dokumentáció, dokumentum titoknak minősül (a továbbiakban együtt: „Bizalmas Információ”).

Ezúton kötelezettséget vállalok, hogy minden Bizalmas Információt, amely a tudomásomra jutott, szigorúan bizalmasan kezelem, és időkorlátozás nélkül megtartom. A Bizalmas Információt sem részben, sem egészben, sem közvetlenül, sem közvetve nem hozom nyilvánosságra, nem teszem illetéktelen harmadik személy részére hozzáférhetővé, kivéve, ha erre törvény kötelez vagy erre engedélyt kapok.

Tudomásul veszem, hogy a titoktartási kötelezettség sérülése súlyos következményekkel járhat, beleértve a jogi eljárásokat és kártérítési követeléseket.

Kelt:,

.....
aláírás

Tanú 1 Név: Lakóhely: Aláírás:	Tanú 2 Név: Lakóhely: Aláírás:
---	---

Ez a nyilatkozat a fenti gyermekvédelmi ügyben való részvételre vonatkozóan hatályban van, és az aláírás napjától kezdve érvényes. Ennek a nyilatkozatnak az elfogadása és aláírása az érintett fél részéről bizonyítja, hogy megértette és elfogadta a kapcsolódó ügyben a titoktartási kötelezettséget és azokkal járó felelősséget.

4. számú melléklet

Bántalmazás észlelése, illetve gyanúja esetén követendő eljárás meghatározása

Célunk, hogy egyértelmű, (minden oldalról) nyomonkövethető, diszkrét és gyorsan reagáló ügymenetet hozzunk létre. Fontos, hogy a bántalmazásra, elhanyagolásra utaló jeleket idejében és egyértelműen ismerjük fel, majd pedig az észlelő kellő támogatás és információ birtokában dönthessen a további jelzésről.

1) Mi a kapcsolatunk a gyermekvédelmi rendszerrel?

„A Szövetség, mint egyesület a civil törvény hatálya alá esik, így a törvény erejénél fogva a gyermekvédelmi területen feladatunk és felelősségünk van. A jelzőrendszer részei – így a Szövetség képviselőjében a csapatparancsnok is – kötelesek a Gyvt. 17. § (2) bekezdése alapján jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, továbbá hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.”⁸

2) Ki tehet bejelentést?

- a) Bejelentést, jelzést bárki jogosult tenni (cserkész, óv, vezető, de törvényes képviselő vagy akár „külsős” személy is) – tehát nem csak a felelős vezető, akinek ez kötelessége – a vele szemben elkövetett, általa tapasztalt vagy vele megosztott bántalmazásról. A bejelentést javasoljuk felnőtt támogatásával megtenni, de 16 éves kortól jogosult minden személy eljárni a saját ügyében.
- b) Csapatban felszínre került ügy esetén a bejelentést/feljelentést a beérkezett jelzés alapján (tapasztalatról vagy gyanúról), megfelelő mérlegelés után a csapatparancsnok teszi meg. Amennyiben a csapatparancsnok érintett az ügyben, úgy ő megkerülhető, és így teszi meg az észlelő felnőtt vezető bevonásával a szükséges intézkedést.

3) Mit kell bejelenteni?

- a) A veszélyeztetettség észlelését jelenteni kell. Minden olyan helyzetet jelenteni szükséges, amely által későbbi bajt előzhetünk meg.
- b) Ha már megtörtént vagy jelenleg is megtörténik a bántalmazás, elhanyagolás. Részletesen lásd: *IX. Bántalmazásra utaló jelek.*

⁸ A Magyar Cserkészszövetség Jogi Bizottságának a cserkészcsapatokon belüli mozgalmi munka keretében felmerülő egyes jogi felelősségi kérdéseket összefoglaló dokumentuma
<https://www.peldaul.hu/irodalom/98/a-cserkeszcsapatokon-beluli-mozgalmi-munka-kereteben-felmerulo-egy-es-jogi-felelossegi-kerdeseket-osszefoglalo-dokumentum>

- 4) Mikor kell bejelentést tenni?
- a) A bajt megelőzően, a probléma kialakulására utaló jeleket érzékelve szükséges jelzést tenni. Ilyenkor mód nyílik az egyén, vagy akár egész közössége (pl. család) megsegítésére, megoldás keresésre.
 - b) Ha már eszkalálódott a probléma, bántalmazás, elhanyagolás jelei észlelhetőek, vagy életet veszélyeztető eset áll fenn.
- 5) Kinek lehet bejelentést tenni?
- a) Amennyiben nem a törvényes képviselő a feltételezett elkövető, akkor szükséges a törvényes képviselő (szülő) azonnali tájékoztatása.
 - b) Csapaton belül a csapatparancsnokot szükséges értesíteni, amennyiben nem ő maga a feltételezett elkövető.
 - c) A komolyabb probléma megelőzésére a területileg illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál lehet bejelentést tenni, valamint az MCSSZ Gyermekvédelmi Esetkezelő Munkacsoportjánál lehet tanácsot kérni.
 - d) Kialakult probléma esetében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot kell értesíteni. Ha súlyos, életet veszélyeztető eset áll fenn, akkor haladéktalanul értesíteni kell a gyámügyet és akár a rendőrséget is. Ebben az esetben értesíteni kell a Szövetséget a Gyermekvédelmi Esetkezelő Munkacsoport által az elindított ügymenetről.
 - e) Krízishelyzetben, azaz azonnali beavatkozást igénylő gyermek- ill. ifjúságvédelmi esetben az alábbi lehetőségek egyikét kell keresni:
 - i) Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság ingyenesen hívható gyermekvédelmi hívószáma: +36 80 21 20 21 (bővebb tájékoztató: <https://szgyf.gov.hu/1747-gyermekvedo-hivoszam>)
 - ii) Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány egész országból előhívó- vagy körzetszám nélkül is ingyenesen hívható segélyvonala: 116 111 (bővebb tájékoztató: <https://kek-vonal.hu>)
- 6) Hogyan kell bejelentést tenni?
- a) A szociális ellátórendszer számára szóban vagy írásban, a Gyermekvédelmi Esetkezelő Munkacsoport számára írásban kell bejelentést tenni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a következő elemeket:
 - „- az érintett gyermek(ek) legfontosabb adatait (név, születési idő, hely, anyja neve, családtagok felsorolása, állandó lakóhely, tényleges tartózkodási hely),
 - a jelzést tevő intézmény⁹ megnevezését, címét, a jelzést tevő személy nevét és elérhetőségét,
 - a probléma rövid leírását, a jelzést tevő által a gyermek és családja életében, életkörülményeiben észlelt veszélyeztető okok részletezését, megjelenésének időpontját, időtartamát, a felmerülésének gyakoriságát,

⁹ Esetünkben a bejelentő szervezeti egység nevét.

- a jelzést tevő személy vagy intézmény¹⁰ az általa feltárt veszélyeztető okok megszüntetése érdekében eddig megtett intézkedéseit, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében esetleges javaslatait.”¹¹ (2. számú melléklet)

- b) Gyanúról is lehet és érdemes jelzést adni, a bizonyítás nem a bejelentő feladata. Ezzel a megelőzés érdekében lehet nagyon fontos lépést tenni. (Természetesen a rágalmazásnak is vannak súlyos következményei, ezért minden esetben körültekintően kell megtenni a bejelentést.)

7) Milyen formában lehet bejelentést tenni?

- a) A jelzés minden hivatalos esetben írásos formában történik (e-mail vagy postai levél útján). Ez különösen fontos bántalmazás, veszélyeztetettség fennállása, illetve szenvedélybetegség tapasztalása esetén.
- b) A szociális ellátórendszer számára – ha valamilyen oknál fogva nincsen lehetőség az írásos bejelentésre (pl. nincsen rá idő), akkor – szóban is lehet bejelentést tenni.

8) Hogyan lesznek kezelve a bejelentésben szereplő információk?

- a) A bejelentés nyomán minden megbeszélésről írásos jegyzőkönyv készítendő a csapaton, szervezeti egységen belül is. A vizsgálat során információátadás csak és kizárólag a résztvevők titoktartásával történhet, ami a bejelentő személyére és a bejelentés tárgyára is kiterjed – ideértve a bejelentésről készült bármilyen digitális információt (jegyzőkönyv, bejelentő űrlap, levél) is. (2. számú melléklet)
- b) A bejelentő személyét a Szövetség és a hivatalos szervek is az eljárás során védetten, tehát bizalmas adatként kezelik.

9) Bejelentések kezelése

- a) A csapatparancsnokhoz vagy a csapat vezetőségéhez érkezett bejelentést minél hamarabb, de legkésőbb öt napon belül fel kell dolgozni, és meg kell tenni a szükséges lépéseket, illetve az információt tovább kell küldeni a Gyermekvédelmi Esetkezelő Munkacsoporthoz, és ugyancsak öt napon belül jelezni kell a bejelentőnek a továbbítást. Ha az esetet nem találják bejelentéskötelesnek, akkor pedig ezt kell jelezni a bejelentőnek 5 napon belül.
- b) A Gyermekvédelmi Esetkezelő Munkacsoporthoz érkezett bejelentésre adott első (érkeztető) választ a bejelentést követő öt napon belül megküldik a bejelentő részére, majd szükség esetén megszervezik az első találkozást.

¹⁰ Esetünkben a bejelentő szervezeti egység.

¹¹ Módszertani útmutató – A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan, 24.

10) Az érintett kezelése

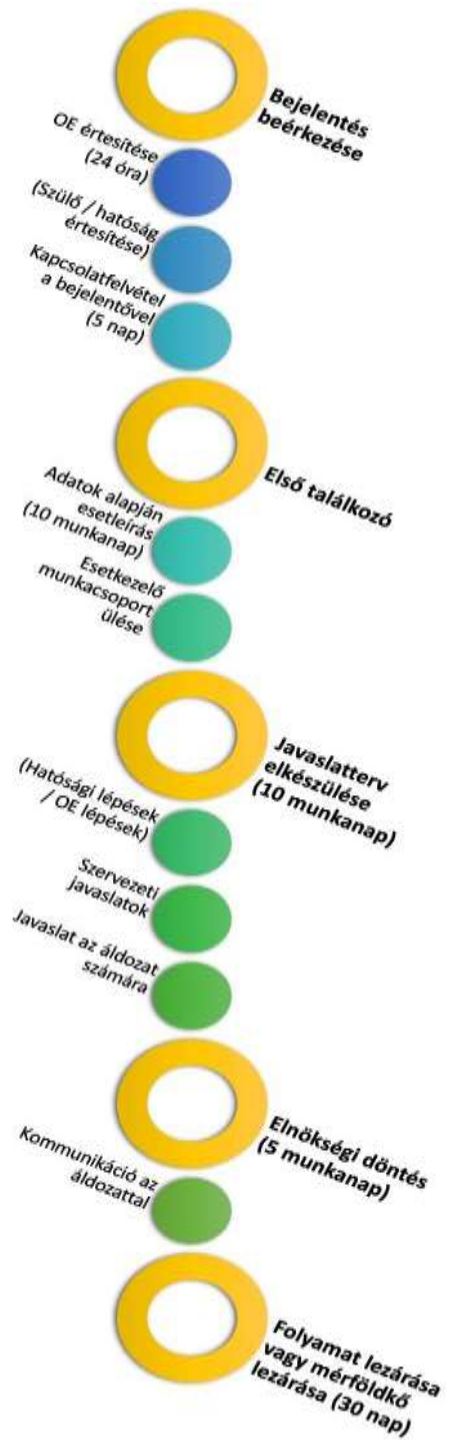
- a) Fontos az érintettet lehetőségeink szerint támogatni abban az időszakban is, amíg nem kap szakszerű ellátást. A keretek meghatározásához, a kompetenciahatárok meghúzásához érdemes szakember segítségét kérni. (Pl. tanácskérés az iskolapszichológustól.)
- b) Amennyiben bántalmazott osztja meg a vele történeteket, úgy biztosítani kell őt a támogatásról. Ebben a helyzetben kötelességünk a bejelentés megtétele. A bántalmazott felé titoktartást ígérni és tartani tilos. A szükséges lépések ismertetése után kell megtenni az érintett biztonsága érdekében szükséges lépéseket.
- c) A csapatparancsnok köteles azon lehetőségről tájékoztatni az érintettet, hogy bántalmazás vagy annak gyanúja esetén közvetlenül is lehet fordulni a Szövetség Gyermekvédelmi Esetkezelő Munkacsoportjához.
- d) Amennyiben valakinek eleget kell tennie a jelzési kötelezettségének, annak megkezdése előtt szükséges a jelzésről, feljelentésről a bántalmazottat tájékoztatni.

11) A törvényes képviselő (szülők) tájékoztatása

- a) Amennyiben nem a törvényes képviselő a feltételezett elkövető, a csapatparancsnok köteles azon lehetőségről tájékoztatni a törvényes képviselőt, hogy a gyermek bántalmazása vagy annak gyanúja esetén a törvényes képviselő közvetlenül is fordulhat a Szövetség Gyermekvédelmi Esetkezelő Munkacsoportjához.
- b) Amennyiben valakinek eleget kell tennie a jelzési kötelezettségének, annak megkezdése előtt szükséges a jelzésről, feljelentésről a bántalmazott törvényes képviselőjét tájékoztatni.

5. számú melléklet

Eljárási folyamatábra

6. számú melléklet

Gyermekvédelmi esetkezelő eljárásrend

<https://www.cserkesz.hu/vezetoknek/testuletek/hivatalos-dokumentumok/dokumentum/gyermekvedelmi-esetkezelo-eljarasrend>

7. számú melléklet

Kivonat a Magyar Cserkészszövetség Gyermek- és Ifjúságvédelmi Szabályzatából a cserkészközösségben tevékenykedő felnőtteknek felelős nevelési munkájának támogatására

A Magyar Cserkészszövetség (a továbbiakban: MCSSZ) elkötelezett abban,

- hogy minden lehető megtegyén, hogy a tagjai biztonságos környezetben lehessenek közösségeikben, védve legyenek a pszichikai, fizikai és szexuális visszaéléssel szemben;
- hogy tagjai számára megadja a lehetőséget az önmaguk és mások megvédésére, az ellenállóképességük, rezilienciájuk erősítésére;
- hogy tagjai bátran forduljanak vezetőikhez személyes és társas nehézségeikkel is;
- hogy egy felmerülő bántalmazási esetben minden érintett megkapja a megfelelő segítséget és támogatást;
- hogy a szervezet egésze és tagjai is a gyermekvédelmi jelzőrendszer tudatos és felelősségteljes tagjává váljanak.

Mindezekkel szeretnénk hozzájárulni az egyén és a társadalom egészségének a jobbá tételéhez, boldogulásához.

Szabályzati kivonat a kiskorúakat és „a sebezhető felnőtteket” érintő bántalmazási esetek megelőzésére

Az MCSSZ csapataiban tevékenységet végző felnőtteknek nem csak az állami törvényeket, hanem az itt lefektetett alapelveket és erkölcsi normákat is ismerniük kell, be kell tartaniuk és tartatniuk. Amennyiben ezek megsértését tapasztalja egy felnőtt, azt jelentenie kell a csapatparancsnoknak, akinek szorosan együtt kell működnie az állami hatóságokkal és az MCSSZ-ben lévő gyermekvédelmi jelzőrendszerrel. A csapatok tagjai számára is fontos, hogy ismerjék ezeket az elveket, és együttműködjenek ezek megvalósításában. Az elvek megismertetése a csapattagokkal a vezetők feladata.

Az MCSSZ Gyermekvédelmi Szabályzata ennek a dokumentumnak a bővebb változata, melynek megismerése szintén elengedhetetlen.

I. A szabályzat hatálya

1) Jelen szabályzat személyi hatálya kiterjed:

- a) az MCSSZ valamennyi természetes személy tagjára;
- b) az MCSSZ mozgalmi tevékenységébe (akár alkalomszerűen, akár huzamosabb ideig, a körülményekre figyelemmel lehetőség szerint önkéntes szerződéssel – 1. számú melléklet) bekapcsolódó, szövetségi tagsággal nem rendelkező személyre;
- c) az MCSSZ alkalmazásában álló munkatársakra.

2) Jelen szabályzat területi hatálya kiterjed:

- a) mindazon eseményekre, melyek az MCSSZ programtervében szerepelnek országos, kerületi vagy csapatszinten;

- b) mindazon eseményekre, melyek az MCSSZ védnöksége alatt, vagy annak országos, kerületi vagy csapatszintű vezetői által, vagy részvételével szerveztetnek meg;
- c) mindazon eseményekre, melyeken azok, akikre jelen szabályzat személyi hatálya kiterjed az MCSSZ-t képviselik, vagy cserkész minőségükben vannak jelen.

II. Fogalommeghatározás

- 1) Kiskorú: A cserkészcsapatok 18 év alatti működő tagjai és tagjelöltjei, és a cserkészek által szervezett programokon megforduló 18 év alatti fiatalok, valamint az ún. sebezhető felnőttek (ld. 2.) (továbbiakban együtt kiskorú).
- 2) Sebezhető felnőtt: Az a 18 év feletti személy, aki funkcionális fizikai vagy mentális korlátai miatt nem képes gondoskodni magáról, így kiemelten sebezhető lelki, fizikai vagy szexuális visszaélés tekintetében.
- 3) Vezető: Azon cserkész, aki 14. életévét betöltötte, és vezetői megbízást kapott a csapatparancsnokától, a szervezeti egység irányítójától, vagy választott tisztségviselő.
- 4) Törvényes képviselő: a szülő, a gyám vagy más törvényes képviselő.

III. Ajánlott magatartás- és viselkedésformák, határhelyzetek és tiltott esetek

A cserkészekkel, főleg a kiskorúakkal foglalkozó valamennyi vezető, akikre jelen szabályzat hatálya kiterjed, – a cserkészek érdekeinek biztosításával, előtérbe helyezésével – köteles a lenti rendelkezéseket elfogadni és betartani.

A kívánatos és elfogadható kapcsolati és közösségi norma a közösségek sajátja, így az egyéni mellett közösségi felelősség is van azzal kapcsolatban, hogy mi az, amit közösen elfogadhatónak tartunk, és mi az, amit nem.

1) Hatalmi helyzet, bizalom

A vezető a vezetői helyzetében (nevelési és közösségi helyzet) **hatalommal** bír, mellyel felelősségteljesen jár el. A vezetői szerep – nem egyszer a szigorúság és következetesség torz értelmezése miatt – felveti a pszichológiai bántalmazás, megalázás kockázatát. Ezért szükséges a tudatos önértékelés, a vezetői közösségen belüli visszajelzés. (→ Tiltott magatartás- és viselkedési formák)

A hatalom mellett nagy **bizalmat** is kap egy vezető, amely lehetőséget ad arra is, hogy kialakulóban lévő, vagy már fennálló, a gyermeket veszélyeztető problémákat megismerjen. Minden ilyen információval felelősen, nagy körültekintéssel kell bánni, de szükség esetén – a cserkész tudtával – tovább kell adni a megfelelő vezetőnek, Törvényes képviselőnek vagy szakembernek. (→ Jelentéstételi kötelezettség)

2) Viselkedés

2.1) Ajánlott magatartási és viselkedési formák

- a) A vezetőnek nyitottnak kell lennie a rábízottal szemben, ezáltal lehetőséget kell neki adni, hogy problémájával megkereshesse.

- b) Egyénre szabott, bátorító és építő jellegű visszajelzések adása a cserkész rossz teljesítménye esetén is.
- c) A cserkészek szeretetteljes elfogadása erősségeikkel és hibáikkal együtt.
- d) Visszajelzés elősegítése az egyén és a csoport viselkedésével kapcsolatban egyaránt.
- e) Fegyelmezés, problémakezelés a probléma megértése által, a változtatás lehetőségét vizsgálva. Jóvátétel meghatározása a közösség és az egyén közötti kapcsolat helyreállításának szemléletével.
- f) Bátorítás önmagunk és mások védelmében való kiállásra.
- g) A közösségi létben a reziliencia, azaz a lelki rugalmasság, az egyensúlyba kerülés képességének erősítése.
- h) Online térben való biztonságos mozgás segítése, a megfelelő online kommunikációs kultúra támogatása és fejlesztése. A cserkészek biztonságos online életének segítése.
- i) Partneri kapcsolat fenntartása a kiskorú törvényes képviselőjével, valamint a kiskorú további nevelőivel (pl. tanárok, lelkipásztor, sportvezető).
- j) Együttműködésre épülő kommunikáció a cserkész szüleivel, gondviselőjével a cserkész munkát és a cserkész fejlődését érintő témákban is.
- k) Kényes témákat a törvényes képviselő bevonásával, a tájékoztatásuk mellett érdemes felvetni, hogy szükség esetén otthon is beszélgetni tudjanak a cserkészekkel a kérdésről. (A 2.2) k) pont alá tartozó témákról a törvényes képviselő tájékoztatása és a beleegyezése kötelező.)

2.2) Tiltott magatartás- és viselkedési formák

- a) Tilos a bántalmazás bármilyen formája, annak eltűrése, támogatása vezető és vezetett között, vezetők között, valamint vezetettek között egyaránt (beleértve a fizikai, érzelmi bántalmazást, szexuális zaklatást; illetve a testi, lelki, szellemi és erkölcsi fejlődés veszélyeztetését).
- b) Tilos a fizikai és/vagy szellemi erőszak bármilyen formájának alkalmazása fegyelmezés vagy megfélemlítés céljából. Tilos fenyegetést, kényszert alkalmazni. Ez alól kivételt képezhetnek az életmentést vagy testi épség védelmét szolgáló rendkívüli helyzetek.¹²
- c) Tilos a cserkész programokon megalázó helyzetek teremtése vagy a helyzetek megalázó kihasználása.
- d) Tilos a teljesítmény értékeléséhez fűzött gúnyos kommentár, megjegyzés, gesztus, jel.

¹² A szabályok betartatása a szabályok elfogadásával, fejlesztő, nem bántó fegyelmezési eszközökkel, a tekintély bevetésével lehetséges, de kényszer alkalmazásával nem. Ha egy fiatal nem képes a keretek tartására, a vezető a használható módszerei és lehetőségei határához ért, segítséggel sem javul a helyzet, akkor inkább gondolkozzunk el a fiatallal való kapcsolatunk átmeneti vagy végleges megszakításán, minthogy esetlegesen bántalmazó helyzetbe kerüljünk.

- e) Tilos az emberi méltóságot sértő, becsmérő kifejezéseket használni (pl. viselkedés, ruházkodás, testi adottságok, család stb.).
- f) Tilos erotikus érzelem bármilyen kimutatása, amely bűncselekményt valósít meg. Különös figyelemmel kell eljárni olyan kapcsolatoknál, melyben nagykorú és kiskorú is érintett.
- g) Zaklatásnak, és így tiltott viselkedésnek számít bármilyen túlzott szexuális jellegű figyelem, amely a másikban félelmet és rossz közérzetet kelt. Ide tartozik a nemiségre vonatkozó minden degradáló megjegyzés, tett vagy gesztus.
- h) Tilos olyan filmek, videók vetítése, melyek nem a korosztálynak megfelelőek, alkalmasak az adott korosztály fejlődését nem megfelelő irányba terelni, az adott korosztály számára esetleg nehezen érthetőek vagy zavarólag hatnak.
- i) Tilos a törvényes képviselőt a nevelési folyamatból tudatosan kizárni. Kivételt képez ez alól, ha a törvényes képviselő feltételezett bántalmazó.
- j) Tilos úgy titkot bízni a cserkészekre (csapathagyományt, vezetőképzési szertartást, cserkészbeavatást stb.), hogy azt a törvényes képviselőjének sem mondhatja el.
- k) Tilos kiskorúaknak a törvényes képviselő tudta és beleegyezése nélkül szexuális felvilágosító vagy a szexualitással, nemiséggel foglalkozó, gyászfeldolgozó alkalmat tartani.
- l) Tilos az online bántalmazás bármely formája, mely az információs eszközök alkalmazásával igyekszik másoknak ártani (email, chat vagy sms üzenetekkel, weboldalakon, közösségi oldalakon, blogokon vagy más módon közzétett tartalmakkal, hozzászólásokkal).
- m) Tiltott a „bullying” – fiatalok egymás közötti erőszakja – minden formájának eltűrése, támogatása. Ez történhet ún. csoporterőszak formájában, amikor egy csoport az erejével visszaél egy másik emberrel szemben. Az esemény minden szereplője, a passzív körülállók, látszólag semlegesek is áldozatai lesznek a helyzetnek. Fizikai vagy más megaláztatást egyén, csoport, felnőtt vagy maga a Szövetség is elkövethet.
- n) Tiltott minden „beavatás”, mely értelmetlen feladatoknak, megalázó rítusoknak tesz ki másokat.

3) Kábítószeres, alkohol, dohánytermékek, tudatmódosító szerek és hasonló élvezeti-fogyasztási cikkek

3.1) Ajánlott magatartásformák

- a) 18 éves kor felett közösségi keretben megvalósítható alkoholfogyasztási kultúrát tanító alkalom szervezése.
- b) Alkohol, dohányzás és a droghasználat káros hatásainak megismertetése.
- c) A függőségekkel kapcsolatos önismereti munka támogatása.
- d) A felelősségteljes szórakozás, az egészséges feszültségvezetés közös megismerése.

- e) Lehetőség biztosítása családon belüli esetleges függőségekről való kommunikációra.
- f) Ajánlott, hogy a cserkészprogramon kijelölt dohányzóhelyen egyszerre egy cserkész tartózkodjon.

3.2) Tiltott magatartásformák

- a) Tilos felnőttnek kiskorú jelenlétében dohányoznia.
- b) Tilos bármilyen kábítószer, törvényileg tiltott dohánytermék (pl. snüssz, manórúd, csöpirúd, és minden ehhez hasonló termék és eszköz) használata vagy birtoklása (nemcsak kiskorúak jelenlétében).
- c) Tilos alkoholt fogyasztani vagy alkohol hatása alatt lenni azon időszak alatt, amikor a vezetőre kiskorúak felügyelete van bízva (akkor is, ha többen vannak a felügyeletre).
- d) Tilos alkohol megtűrése, engedélyezése vagy kínálása kiskorúnak.
- e) Tilos kábítószer megtűrése, engedélyezése vagy kínálása.¹³

4) Szexualitás

4.1) Ajánlott kontaktus

A megfelelő barátságos kapcsolat kimutatása a nevelői munkánk pozitív része. Számos olyan forma van, amely a kapcsolat erősítésére, a bizalom kifejezésére szolgál: háton vagy vállon veregetés; kézfogás; a kéz, váll érintése; a vállak átölelése; kézen fogva sétálás kisgyerekekkel; kisgyerekekhez lehajolni átölelésre; kezek átfogása ima alatt; kézrátétel a kiskorú fejére; stb.

A vezető legyen tudatában annak, hogy minden fizikai kapcsolatnak – korosztálytól függően – eltérő üzenete lehet. Ennek megállapításához kifejezett figyelemre, a kiskorú ismeretére van szükség. Ebben az esetben a kiskorú érzékenysége kell, hogy mértékadó legyen. Érdemes körültekintőnek lenni a kiskorú ölbe vételénél vagy birkózásnál; bármilyen masszázsnál kiskorúnak vagy kiskorú által. Az arra érdemes esetekben szükséges felhatalmazó kérdést feltenni, és megvárni a választ. (Pl. Átölelhetlek?, Ki akarja megfogni a kezemet?) Minden elhárító gesztust vagy mondatot komolyan kell venni és becsmélés vagy megjegyzés nélkül elfogadni.

Általános elvként javasoljuk, hogy minden tevékenységet (program, tisztálkodás, kirándulás stb.) több vezető jelenlétével valósítsunk meg, így adva nagyobb biztonságot a vezetőknek és a vezetetteknek is.

Tisztálkodásnál adjunk lehetőséget arra, hogy a szégyenlősebbeknek is legyen lehetősége az alapos tisztálkodásra. Pl. a fürdőruhás tisztálkodás végén adjunk neki pár percet, amikor egyedül maradhat; biztosítsunk szeparáló felületeket a fürdőben.

A tisztálkodás folyamán a vezetők felelőssége, hogy mindenki biztonságban legyen mosdás közben, és hogy lehetősége legyen az alapos tisztálkodásra.

¹³ Ld. a vonatkozó jogszabályt: 1997. évi CLV. törv. 16/A. § (1)-(3)., forrás: <https://njt.hu/jogszabaly/1997-155-00-00#SZ1@BE2>

A kullancsvizsgálat fontosságának kiemelése szükséges a törvényes képviselő és a fiatalok számára is. Azokat a testrészeket, amelyekre nem látunk rá, szükséges, hogy más ellenőrizze. Ennek a személynek és a helyszínnek a meghatározására érdemes odafigyelni. A vizsgálatot azonos nemű végezze, ha arra van igény, akkor nem a vezető, hanem megbízható kortárs. Az intim területeket mindenki magának intézza. Az ellenőrzések alkalmával ne maradjon egyedül felnőtt vagy vezető kiskorúval.

4.2) Szexuális visszaélés tilalma

A cserkészmozgalomban tevékenykedő fiatalok – életkorukból fakadóan – intenzív szexuális fejlődésen esnek át. Kiemelten fontos tehát, hogy a vezetők ezen a téren is pontosan ismerjék a szexualitáshoz kapcsolódó érzékeny határokat.

Az érintésnek nagy hatása van, amit helyesen, de visszaélve is lehet használni. Annak érdekében, hogy a félreérthető helyzeteket elkerüljük, és hogy jó szándékkal se okozzunk sérülést a kiskorúaknak, fontos megfogalmazni a közösségben elvárt kereteket.

- a) A kiskorúak elleni szexuális visszaélés minden formája tilos és elfogadhatatlan.
- b) Visszaélés valósul meg akkor, amikor egy felnőtt kihasználja hatalmát és befolyását arra, hogy a kiskorút szexuális kapcsolatba, tevékenységekbe – legyen az verbális vagy fizikai, testi jellegű – kényszerítse, vagy annak passzív résztvevőjévé tegye.
- c) Minden helyzetben a kiskorú érzékenységét kell elsődlegesen figyelembe venni. A cserkésznek tekintettel kell lennie arra, hogy a másik fél számára bizonyos viselkedések vagy érzelmi megnyilvánulások – még ha azok csak barátságos gesztusok is – szexuális zaklatásnak érezhetők.
- d) Az érintéssel kapcsolatos tiltott magatartásformák:
 - i) A büntetőjogi előírásoknak megfelelően az alábbi cselekedetek tiltottak a kizárások alá eső korosztályokba tartozó személyek között¹⁴ – ide értve különösen, de nem kizárólagosan az alábbiakat: megcsókolni; túl hosszán és bensőségesen ölelni; a mellet, a nemi szerveket megérinteni; szerelmi vagy szexuális érzelmeket kimutatni.
 - ii) Felnőtteknek és vezetőnek tilos meztelenül mutatkozni vagy zuhanyozni kiskorúak jelenlétében, valamint különböző neműek sem mutatkozhatnak meztelenül egymás előtt. Tilos meztelen emberről képi felvételt készíteni.
 - iii) Tilos bármilyen erkölcsileg vitatható vagy pornográf elemeket tartalmazó anyag felkínálása, átadása kiskorúnak. Tilos kiskorú számára megengedni vagy arra biztatni, hogy pornográf jellegű felvételt birtokoljon, vagy ilyen elkészítésében részt vegyen.
 - iv) Tilos bármilyen szexuális töltetű játék, valamint szexuális témájú provokatív vagy bántó beszélgetés, viccelődés.
 - v) Mindenki számára tilos 12 évnél fiatalabbal szerelmi, erre hasonlító vagy szexuális kapcsolatot kialakítani, és 18 év feletti személynek tilos 12 és 14

¹⁴ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.), 197. §, 198. §

év közötti fiatalokkal szerelmi, erre hasonlító vagy szexuális viszonyt létesíteni.

- e) Tiltott helyszínek:
 - i) Tilos egyedül találkozni kiskorúval olyan helyeken és körülmények között, amelyek félreértésekre adhatnak okot.
 - ii) Tilos kiskorúval egyedül maradni éjszakára egy szobában vagy sátorban, ezzel kerülve minden olyan szituációt, amely kellemetlen helyzetet idézhet elő a vezető és/vagy a fiatal számára. Tilos együtt feküdni kiskorúval egy ágyban vagy egy hálózsákban.

4.3) Szexuális nevelés

- a) Ajánlott a korosztálynak külső segítség (házaspár, szakember) bevonásával a számukra megfelelő szintű nemi felvilágosító alkalmak szervezése a testük működéséről, annak korosztályukban esedékes változásairól, a személyes intimitásukat érintő kérdésekről, egészséges párkapcsolatok kialakításáról és fenntartásáról, a tisztaság megtartásának előnyeiről, példaképekről, pornóról stb. Minden ilyen alkalom előtt a törvényes képviselővel egyeztetni kell, hogy miről lesz szó, ki tartja az alkalmat, és beleegyeznek-e gyermekük részvételébe az alkalmon.
- b) A cserkészek szexuális jellegű kérdéseire legyünk nyitottak, felmérve kompetencia határokat válaszoljunk egyházunk erkölcsi tanításának figyelembevételével. Érdeklődésük határáig formáljuk őket, legyünk érzékenyek arra, hogy érdeklődésük különböző mélységű lehet. Segítsük, hogy a téma ne legyen tabu a közösségben.
- c) Koedukált programjainkon törekedjünk arra, hogy cserkészeink lehetőséget kapjanak a fiú-lány kapcsolat egészséges megélésére, a helyes közeledés megtapasztalására, a helyes intim szféra adására, nőies és lovagias/férfias szerepek kipróbálására.
- d) Tájékozódjunk és – az előző pontok figyelembevételével – kellő érzékenységgel tájékoztassuk cserkészeinket a korosztályukat érő szexuális jellegű kihívásokról, veszélyekről, káros vagy kockázatos társadalmi mintázatokról. Tárjuk fel, osszuk meg, erősítsük meg és támogassuk a jó megküzdési mintákat, erősítendő cserkészeink ellenállóképességét. Adott esetben kérjük szakember támogatását, szempontjait!

4.4) Szerelmi kapcsolatok

A cserkészközösségek természetéből fakadóan a programokon, tevékenységek során több korosztály koedukált környezetben találkozik. Ilyenkor természetes, hogy érzelmi kötődések, szerelmi kapcsolatok alakulnak ki a cserkészek között. Ez a korosztálynak megfelelő keretek között üdvözlendő és a cserkészek személyiségfejlődésére pozitív hatással bíró lehet. Azonban fontos kiemelnünk azt a kockázatot, hogy a különböző korosztályú személyek közötti intim, szerelmi kapcsolat kérdéseket, határhelyzeteket is felvet, mellyel többek között a büntetőjog és a gyermekvédelmi jog is foglalkozik.

- a) A cserkészeknek mindenkor figyelemmel kell lennie a büntetőjog és a gyermekvédelmi jog által a szerelmi, ill. szexuális kapcsolatokra megfogalmazott korosztályi határokra.
- b) Partneri kapcsolatot kizárólag konszenzuális módon lehet létesíteni.
- c) Különös körülményt érdemelnek azok a kapcsolatok, amelyekben az egyik fél vezetői, a másik fél vezetetti helyzetben van.
- d) A kapcsolatban lévő felek legyenek tekintettel a közösség egészére, kapcsolatukkal ne terheljék a cserkészközösséget vagy annak tagjait.
- e) A visszautasított udvarlás vagy szakítás előfordul, hogy zaklatásba, bullyingba torkollik. Ezekre a helyzetekre a vezetők kiemelt figyelmet kell, hogy fordítsanak.

IV. Záró rendelkezések

Ezt a dokumentumot köteles a csapatparancsnok megismertetni csapata vezetőivel, akik a csapatban végzett szolgálatuk során kapcsolatba kerülhetnek kiskorúval vagy sebezhető felnőttel.

A dokumentum jelen formájának hatályba lépése 20...

Nyilatkozat

Alulírott, jelen nyilatkozat aláírásával igazoltan kijelentem, hogy megismertem és megértettem „A Magyar Cserkészszövetség csapataiban dolgozó felnőtteknek szóló szabályzat kivonat a felelős nevelési munka támogatására” című dokumentumot, és kötelezettséget vállalok arra, hogy annak előírásait feladataim teljesítése során betartom.

Mint a Cserkészcsapat tagja, akire 18 éven aluli és/vagy sebezhető felnőtt van bízva, köteles vagyok minden olyan tudomásomra jutott, bárki által elkövetett cselekményt, ami a 18 éven aluliak és/vagy sebezhető felnőttek testi, lelki, érzelmi, erkölcsi fejlődését veszélyezteti vagy az emberi méltóságát sérti, azonnal jelenteni az érintett cserkészcsapat vagy aktuális program vezetőjének.

Kelt:, 20.....

Név (nyomtatott betűvel)	Aláírás
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	

Több vezető esetén kérjük, nyissanak külön oldalt!

Kérjük, hogy ezt a példányt szíveskedjenek a csapat irattárában megőrizni!